

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN HỌC LIỆU TRÊN K12

Môn: Lịch sử- Lớp: 7

Tuần 16: TIẾT 31- LỊCH SỬ ĐỊA PHƯƠNG

Bài 2: BUỔI ĐẦU KHAI PHÁ VÙNG ĐẤT SÀI GÒN

I. MỤC TIÊU CẦN ĐẠT

1. Kiến thức:

- Giúp HS nắm được quá trình hình thành vùng đất Sài Gòn từ buổi bình minh đến thế kỉ XV.

Quá trình đi khai phá và mở mang bờ cõi của người Việt.

2. Kỹ năng:

- Rèn luyện cho HS kỹ năng phân tích.

3. Thái độ:

- Bồi dưỡng cho HS lòng yêu quê hương đất nước, biết ơn cha ông đi trước có công mở mang bờ cõi.

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

Mục 1: Vùng đất Sài Gòn từ buổi bình minh lịch sử đến thế kỉ XV

Con người đã có mặt ở vùng đất Sài Gòn.

Mục 2: Quá trình người Việt “mang gươm đi mở cõi”

Vào các thế kỉ XV-XVI, người Việt lại di cư về phương Nam.

Người Việt đã tiến hành sản xuất trên vùng đất mới.

III. BÀI GHI (HS GHI VÀO TẬP)

1. Vùng đất Sài Gòn từ buổi bình minh lịch sử đến thế kỉ XV:

- Khoảng thiên niên kỉ II TCN, con người đã có mặt trên vùng đất Sài Gòn ngày nay.
- Một xã hội có tính văn hóa cao xuất hiện.

2. Quá trình người Việt “mang gươm đi mở cõi”:

a. Tiến về rừng rậm hoang vu:

- Thế kỉ XV-XVI, một bộ phận người Việt đi về phương Nam kiếm sống.
- Đầu thế kỉ XVII, các chúa Nguyễn đã đưa người vào khai phá vùng đất phía Nam.

b. Người Việt “nhất phá sơn lâm, nhì thâm hà bá”:

- Để mưu sinh, họ phải tiến hành phá rừng, vỡ đất, làm nông nghiệp trồng hoa màu.
- Họ đã cùng hợp sức chống lại sự khắc nghiệt của tự nhiên.

IV. LUYỆN TẬP.

Câu 1: Con người có mặt tại vùng đất Sài Gòn từ bao giờ?

- A. Thế kỉ II TCN.
- B. Thiên niên kỉ III TCN.
- C. Thiên niên kỉ II TCN.**
- D. Thế kỉ III TCN

Câu 2: Vào những thế kỉ đầu Công nguyên, vùng đất Sài Gòn thuộc lãnh thổ của vương quốc nào?

- A. Chân Lạp.
- B. Phù Nam.**
- C. Champa.
- D. Đại Việt.

Câu 3: Vì sao vào các thế kỉ XV-XVI, người Việt lại di cư về phương Nam?

- A. Do chiến tranh phong kiến.
- B. Do sưu cao, thuế nặng, mất mùa...
- C. Cả a và b sai.
- D. Cả a và b đúng.**

Tuần 16: TIẾT 32 : Bài 18: CUỘC KHÁNG CHIẾN CỦA NHÀ HỒ VÀ PHONG TRÀO KHỞI NGHĨA CHỐNG QUÂN MINH ĐẦU THẾ KỈ XV

I. MỤC TIÊU CẦN ĐẠT:

1. Kiến thức:

- Nắm được âm mưu, những hành động bành trướng và những thủ đoạn cai trị của nhà Minh..
- Nắm được diễn biến, kết quả, ý nghĩa các cuộc khởi nghĩa quý tộc Trần, tiêu biểu là Trần Ngỗi và Trần Quý Kháng.

2. Năng lực:

- Năng lực chung: Năng lực giao tiếp và hợp tác; tự học; giải quyết vấn đề.
- Năng lực chuyên biệt:
 - + Năng lực tái hiện lại những cuộc kháng chiến của khởi nghĩa chống quân Minh
 - + Năng lực thực hành bộ môn: Suru tầm tài liệu tranh ảnh, ca dao, tục ngữ nói về tội ác của nhà Minh và cuộc kháng chiến nhà Hồ chống quân Minh.
 - + So sánh phân tích tình hình chính trị xã hội nước ta qua các giai đoạn thăng trầm của lịch sử.
 - + Vận dụng kiến thức vào giải quyết tình huống, căm thù sự thống trị nhà Minh yêu quý các anh hùng dân tộc, ra sức học tập để góp công sức nhỏ của mình vào sự nghiệp CNH HĐH đất nước.

3. Phẩm chất:

- Phẩm chất: Giúp học sinh rèn luyện bản thân phát triển các phẩm chất tốt đẹp: yêu nước, nhân ái, chăm chỉ, trung thực, trách nhiệm

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

- Cuộc xâm lược của quân Minh và sự thất bại của nhà Hồ: Quân Minh muốn mượn cơ khôi phục nhà Trần để chiếm và đô hộ nước ta. Nhà Hồ có đường lối sai lầm: không dựa vào dân và đoàn kết toàn dân đánh giặc.
- Chính sách cai trị của nhà Minh: Đặt ra hàng trăm thứ thuế. Thi hành chính sách đồng hóa, ngu dân. Bắt nhân dân ta bỏ phong tục tập quán của mình.
- Những cuộc khởi nghĩa của quý tộc Trần: Khởi nghĩa Trần Ngỗi -> Nội bộ chia rẽ, thất bại
- Khởi nghĩa Trần Quý Kháng: tháng 8/1413 cuộc khởi nghĩa thất bại.

III. BÀI GHI (HS GHI VÀO TẬP)

1. Cuộc xâm lược của quân Minh và sự thất bại của nhà Hồ:

a. Nguyên nhân :

- Quân Minh muốn mượn cơ khôi phục nhà Trần để chiếm và đô hộ nước ta.

b. Diễn biến :

- 11/1407: Quân Minh chiếm Đông Đô và thành Tây Đô.

- 6/1407: Cha con Hồ Quý Ly bị bắt.

→ Kháng chiến của nhà Hồ bị thất bại.

c. Nguyên nhân thất bại:

- Nhà Hồ có đường lối sai lầm: không dựa vào dân và đoàn kết toàn dân đánh giặc.

2. Chính sách cai trị của nhà Minh:

a. Chính trị:

- Xóa bỏ quốc hiệu nước ta, sát nhập vào Trung Quốc.

b. Kinh tế- Xã hội:

- Đặt ra hàng trăm thứ thuế.

- Bắt phụ nữ, trẻ em về Trung Quốc làm nô tì.

c. Văn hóa:

- Thi hành chính sách đồng hóa, ngu dân.

- Bắt nhân dân ta bỏ phong tục tập quán của mình.

3. Những cuộc khởi nghĩa của quý tộc Trần:

a. Khởi nghĩa Trần Ngỗi (1407 – 1409):

-Tháng 10 -1407 Trần Ngỗi tự xưng Giản Định Hoàng Đế

-Tháng 1 -1408 được sự ủng hộ của Đặng Tất, Nguyễn Cảnh Chân , nghĩa quân đánh thắng trận ở Bô cô (12- 1408)

-Nội bộ chia rẽ, thất bại

b. Khởi nghĩa Trần Quý Kháng (1409- 1414):

- Cuộc khởi nghĩa phát triển nhanh chóng, từ Thanh Hoá đến Hoá Châu

- 8/1413 cuộc khởi nghĩa thất bại.

IV. LUYỆN TẬP.

Câu 1: Câu nói “ Tôi không sợ đánh, chỉ sợ long dân không theo” của ai?

a/ Hồ Quý Ly

b/ Hồ Nguyên Trừng

c/ Trần Ngỗi

d/ Trần Quý Khoáng

Câu 2: Độc ác thay, trúc Nam sơn không ghi hết tội

Dơ bẩn thay, nước Đông Hải không rửa hết mùi

2 câu thơ trên trích từ tác phẩm nào?

a/ Đại Việt sử kí toàn thư

b/ Bình thư yếu lược

c/ Vân Đài loại ngữ

d/ Bình Ngô đại cáo.

Tuần : 17- TIẾT 33- BÀI 19: CUỘC KHỞI NGHĨA LAM SƠN (1418-1427) I-THỜI KÌ Ở MIỀN TÂY THANH HOÁ(1418-1423)

I.Mục tiêu cần đạt:

1.Kiến thức:

- HS biết: Cuộc khởi nghĩa Lam Sơn thời kì ở miền tây Thanh Hóa
- HS hiểu: Cuộc khởi nghĩa Lam Sơn là cuộc đấu tranh giải phóng đất nước, từ một cuộc khởi nghĩa nhỏ ở miền rừng núi Thanh Hoá dần dần phát triển trong cả nước. Tầng lớp quý tộc Trần,Hồ đã suy yếu không đủ sức lãnh đạo cuộc khởi nghĩa, chỉ có tầng lớp địa chủ mới do Lê Lợi lãnh đạo có đủ uy tín tập hợp các tầng lớp nhân dân. HS vận dụng:Cách đánh linh hoạt

2.Kĩ năng:

- a.Rèn kĩ năng: sử dụng bản đồ, sưu tầm tư liệu lịch sử.
- b.Năng lực cần hình thành:So sánh,phân tích,phản biện,khái quát hóa

3. Phẩm chất:

- Giáo dục HS lòng yêu nước, tự hào dân tộc, tinh thần quyết tâm vượt khó, phấn đấu vươn lên.

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

- Lê Lợi dựng cờ khởi nghĩa: Đầu 1416 Lê Lợi cùng bộ chỉ huy tổ chức hội thề Lũng Nhai. 7/2/1418, Lê Lợi dựng cờ khởi nghĩa ở Lam sơn, xưng là Bình Định Vương.
- Những năm đầu hoạt động của nghĩa quân Lam Sơn: Nghĩa quân Lam Sơn gặp rất nhiều khó khăn : lương thực ,vũ khí thiếu thốn
- 1423 Lê Lợi tạm hòa hoãn với quân Minh.
- 1424: Quân Minh trở mặt tấn công, cuộc khởi nghĩa bước sang giai đoạn mới .

III. BÀI GHI (HS GHI VÀO TẬP)

1. Lê Lợi dựng cờ khởi nghĩa:

- Đầu 1416 Lê Lợi cùng bộ chỉ huy tổ chức hội thề Lũng Nhai.
- 7/2/1418, Lê Lợi dựng cờ khởi nghĩa ở Lam sơn, xưng là Bình Định Vương.

*** Những năm đầu hoạt động của nghĩa quân Lam Sơn:**

- Nghĩa quân Lam Sơn gặp rất nhiều khó khăn : lương thực ,vũ khí thiếu thốn , lực lượng còn ít lại liên tiếp bị quân Minh tấn công
- Năm 1418: Nghĩa quân phải rút lui lên núi Chí Linh.
- Năm 1421: Quân Minh mở cuộc càn quét → Nghĩa quân phải rút lui lên núi Chí Linh.
- 1423 Lê Lợi tạm hòa hoãn với quân Minh.
- 1424: Quân Minh trở mặt tấn công, cuộc khởi nghĩa bước sang giai đoạn mới .

IV. LUYỆN TẬP.

- Ai là người liều mình cứu chúa ?
- Trong giai đoạn đầu cuộc khởi nghĩa khi bị quân Minh vây hãm nghĩa quân Lam Sơn đã rút lên đâu ?
- Người đã dâng “ Bình Ngô sách” là ai ?

Tuần: 17- TIẾT 34- BÀI 19: CUỘC KHỞI NGHĨA LAM SƠN(1418-1427) (tt)
II-GIẢI PHÓNG NGHỆ AN, TÂN BÌNH, THUẬN HOÁ VÀ TIỀN QUÂN
RA BẮC (1424-1426)

I.Mục tiêu cần đạt

1.Kiến thức:

- HS biết: Những nét chính về hoạt động của nghĩa quân Lam Sơn trong thời gian này từ cuối 1424 - 1426.
- HS hiểu: Sự phát triển lớn mạnh của nghĩa quân Lam Sơn trong thời gian này từ thế bị động tiến lên làm chủ một vùng rộng lớn ở Miền Trung.
- HS vận dụng:Cách chọn địa hình,căn cứ

2.Kĩ năng:

- a.Rèn kĩ năng: sử dụng bản đồ, tường thuật diễn biến. Nhận xét, đánh giá .
- b.Năng lực cần hình thành:So sánh,phân tích,phản biện,khái quát hóa

3.Phẩm chất:

- Giáo dục HS lòng yêu nước, tinh thần bất khuất, lòng tự hào dân tộc.

II. KIẾN THỨC CƠ BẢN

- Giải phóng Nghệ An(1424): Kế hoạch của Nguyễn Chích: Giải phóng: Nghệ An, Diễn Châu, Thanh Hóa.
- Giải phóng Tân Bình, Thuận Hóa (1425): Nghĩa quân đã giải phóng từ Thanh Hóa đến đóc Đèo Vân.
- Tiên quân ra Bắc, mở rộng phạm vi hoạt động (cuối năm 1426): Lê Lợi chia làm 3 đạo tiên quân ra Bắc: Kết quả: Quân ta thắng nhiều trận lớn. Địch cố thủ trong thành Đông Quan.

III. BÀI GHI (HS GHI VÀO TẬP)

2. Diễn biến cuộc khởi nghĩa Lam Sơn:

a. Giải phóng Nghệ An(1424):

- * Kế hoạch của Nguyễn Chích:
- Tạm thời rời núi rừng Thanh Hóa, chuyển quân vào Nghệ An.
- * Kết quả: Giải phóng: Nghệ An, Diễn Châu, Thanh Hóa.

b. Giải phóng Tân Bình, Thuận Hóa (1425):

- 10/1424 → 8/1425: Nghĩa quân đã giải phóng từ Thanh Hóa đến đóc Đèo Vân.

c. Tiên quân ra Bắc, mở rộng phạm vi hoạt động (cuối năm 1426):

- 9/1426: Lê Lợi chia làm 3 đạo tiên quân ra Bắc.
- * Kết quả: Quân ta thắng nhiều trận lớn. Địch cố thủ trong thành Đông Quan.

IV. LUYỆN TẬP.

- Trình bày kế hoạch tiến quân ra Bắc của Lê Lợi trên lược đồ?
- Với sự ủng hộ nhiệt tình như vậy lần tiến quân ra Bắc của nghĩa quân Lam Sơn đã thu được kết quả gì ?